

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ
З ЦІННИХ ПАПЕРІВ
ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

вул. Московська, 8, корп. 30
м. Київ-601, 01010, Україна
тел.: (044) 254-23-31
факс: (044) 254-23-31

Україна

NATIONAL SECURITIES
AND STOCK MARKET
COMMISSION

Building 30, 8, Moskovska St.,
Kyiv-601, 01010, Ukraine
phone: (044) 254-25-70
fax: (044) 254-25-70

04.04.15 № 10/14244/ск

На № _____

Українська асоціація інвестиційного
бізнесу

03680, м. Київ, вул. Предславінська, 28

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі - Комісія) у відповідь на лист № 109 від 03.06.2015 року повідомляє наступне.

Частина перша статті 1 Закону України «Про інститути спільного інвестування» (далі - Закон) встановлює, що активи інституту спільного інвестування - сформована за рахунок коштів спільного інвестування сукупність майна, корпоративних прав, майнових прав і вимог та інших активів, передбачених законами та нормативно-правовими актами Комісії.

Частина перша статті 48 Закону встановлює, що активи інституту спільного інвестування, в тому числі й венчурного фонду, можуть складатися з цінних паперів, коштів, у тому числі в іноземній валюті, банківських металів та інших активів, передбачених законодавством.

Абзац перший частини четвертої статті 48 Закону встановлює, що до складу активів венчурного фонду можуть входити боргові зобов'язання. Такі зобов'язання можуть бути оформлені векселями, заставними, договорами відступлення прав вимоги, позики та в інший спосіб, не заборонений законодавством.

Відповідно до пункту 1 розділу II Положення про склад та структуру активів інституту спільного інвестування, затвердженого рішенням Комісії 10.09.2013 № 1753, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01.10.2013 р. за № 1689/24221 (із змінами та доповненнями), активи інституту спільного інвестування складаються з грошових коштів, у тому числі в іноземній валюті, на поточних та депозитних рахунках, відкритих у банківських установах, банківських металів, об'єктів нерухомості, цінних паперів, визначених Законом України «Про цінні папери та фондовий ринок», цінних паперів іноземних держав та інших іноземних емітентів, корпоративних прав, виражених в інших, ніж цінні папери, формах, майнових прав і вимог, а також інших активів, дозволених законодавством України, з урахуванням обмежень, установлених Законом безпосередньо для конкретних типів та видів інвестиційних фондів.

Згідно пункту 1 розділу V вивщказаного Положення активи інституту спільного інвестування недиверсифікованого виду можуть становити всі активи, визначені в розділі II цього Положення, з урахуванням встановлених законодавством обмежень для інститутів спільного інвестування недиверсифікованого виду.

Пунктами 2 та 7 частини третьої статті 48 Закону визначено, що інституту спільного інвестування диверсифікованого виду забороняється придбавати або додатково інвестувати в цінні папери та зобов'язання однієї юридичної особи (крім банку) більше ніж 5 відсотків загальної вартості активів інституту спільного інвестування; забороняється придбавати або додатково інвестувати в інші активи, передбачені законодавством України, більше ніж 5 відсотків загальної вартості активів інституту спільного інвестування.

Підпунктом 14.1.167. пункту 14.1. статті 14 Податкового кодексу України встановлено, що операція РЕПО - операція купівлі (продажу) цінних паперів із зобов'язанням зворотного їх продажу (купівлі) через визначений строк за заздалегідь обумовленою ціною, що здійснюється на основі єдиного договору РЕПО. В цілях Податкового кодексу України строк між датами виконання першої та другої частин операції РЕПО (строк РЕПО) не може перевищувати одного року.

Абзацом другим пункту 140.1. статті 140 Податкового кодексу України передбачено, що під борговими зобов'язаннями для цілей даного пункту слід розуміти зобов'язання за будь-якими, зокрема, операціями РЕПО.

Таким чином, вважаємо, участь у операціях РЕПО за рахунок коштів спільного інвестування інституту спільного інвестування недиверсифікованого виду, в тому числі й венчурного, та інститутів спільного інвестування диверсифікованого виду (в межах визначених законодавством обмежень щодо частки боргових зобов'язань у структурі активів такого інвестиційного фонду), такою, що не суперечить нормам щодо складу та структури активів інститутів спільного інвестування.

Згідно норми частини першої статті 12 Цивільного кодексу України особа здійснює свої цивільні права вільно, на власний розсуд.

Згідно пункту 3 частини першої статті Цивільного кодексу України загальними засадами цивільного законодавства є свобода договору.

Згідно з абзацом 17 розділу II Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами, затверджених рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12.12.2006 року №1449 (далі – Правила), операція РЕПО - операція купівлі (продажу) цінних паперів із зобов'язанням зворотного їх продажу (купівлі) через визначений строк за заздалегідь обумовленою ціною, що здійснюється на основі єдиного договору РЕПО.

Відповідно до статті 655 Цивільного кодексу України (далі - ЦК) за договором купівлі-продажу одна сторона (продавець) передає або зобов'язується передати майно (товар) у власність другій стороні (покупцеві), а покупець приймає або зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього певну грошову суму.

Так, згідно частини 4 статті 656 ЦК до договору купівлі-продажу на біржах, конкурсах, аукціонах (публічних торгах), договору купівлі-продажу валютних цінностей і цінних паперів застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, якщо інше не встановлено законом про ці види договорів купівлі-продажу або не впливає з їхньої суті.

Статтею 662 ЦК встановлено, що продавець зобов'язаний передати покупцеві товар, визначений договором купівлі-продажу.

Продавець повинен одночасно з товаром передати покупцеві його приналежності та документи (технічний паспорт, сертифікат якості тощо), що стосуються товару та підлягають передавню разом із товаром відповідно до договору або актів цивільного законодавства.

Підпунктом «в» пункту 3 розділу XIII Правил встановлено, що крім вимог, визначених у пункті 2 цього розділу, договір РЕПО (за винятком договорів РЕПО, що укладаються на фондових біржах) повинен містити, зокрема, строк та умови здійснення переходу прав власності на цінні папери за першою та другою частинами операції РЕПО.

Також пунктом 4 розділу VII Положення про функціонування фондових бірж, затвердженого рішенням НКЦПФР від 22.11.2012р. №1688, визначено, що операції РЕПО на фондових біржах, що здійснюються відповідно до цього Положення, передбачають перехід права власності на цінні папери з моменту зарахування цінних паперів на рахунок покупця за кожною із частин операції РЕПО.

Відповідно до частини 8 статті 17 Закону України «Про цінні папери та фондового ринку» правочини щодо цінних паперів повинні вчинятися за участю або посередництвом торгівця цінними паперами, крім випадків:

- розміщення емітентом власних цінних паперів;
- випуку та продажу емітентом власних цінних паперів;
- проведення розрахунків з використанням неемісійних цінних паперів;
- розміщення казначейських зобов'язань України;
- внесення цінних паперів до статутного (складеного) капіталу юридичних осіб;

- дарування цінних паперів;
- спадкування та правонаступництва цінних паперів;
- вчинення правочинів, пов'язаних з виконанням судових рішень;
- вчинення правочинів у процесі приватизації.

З урахуванням вищевказаного, вважаємо використання коштів спільного інвестування у операціях РЕПО без переходу прав власності на цінні папери, які є предметом такої угоди, таким, що суперечить нормам чинного законодавства.

Одночасно з цим, звертаємо увагу, що цей лист стосується виключно суб'єкта звернення та не є офіційним роз'ясненням Комісії.

Член Комісії

О. Панченко